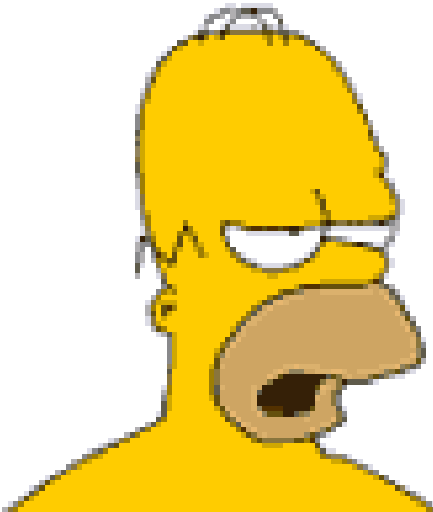

Försvarets ekonomiska situation

- Ekonomisk effektivitet i försvaret
- Anslagstilldelning

Försvarekonomi – intresse ?

boring...

En VD:s och styrelseordförandes mardrömsituation

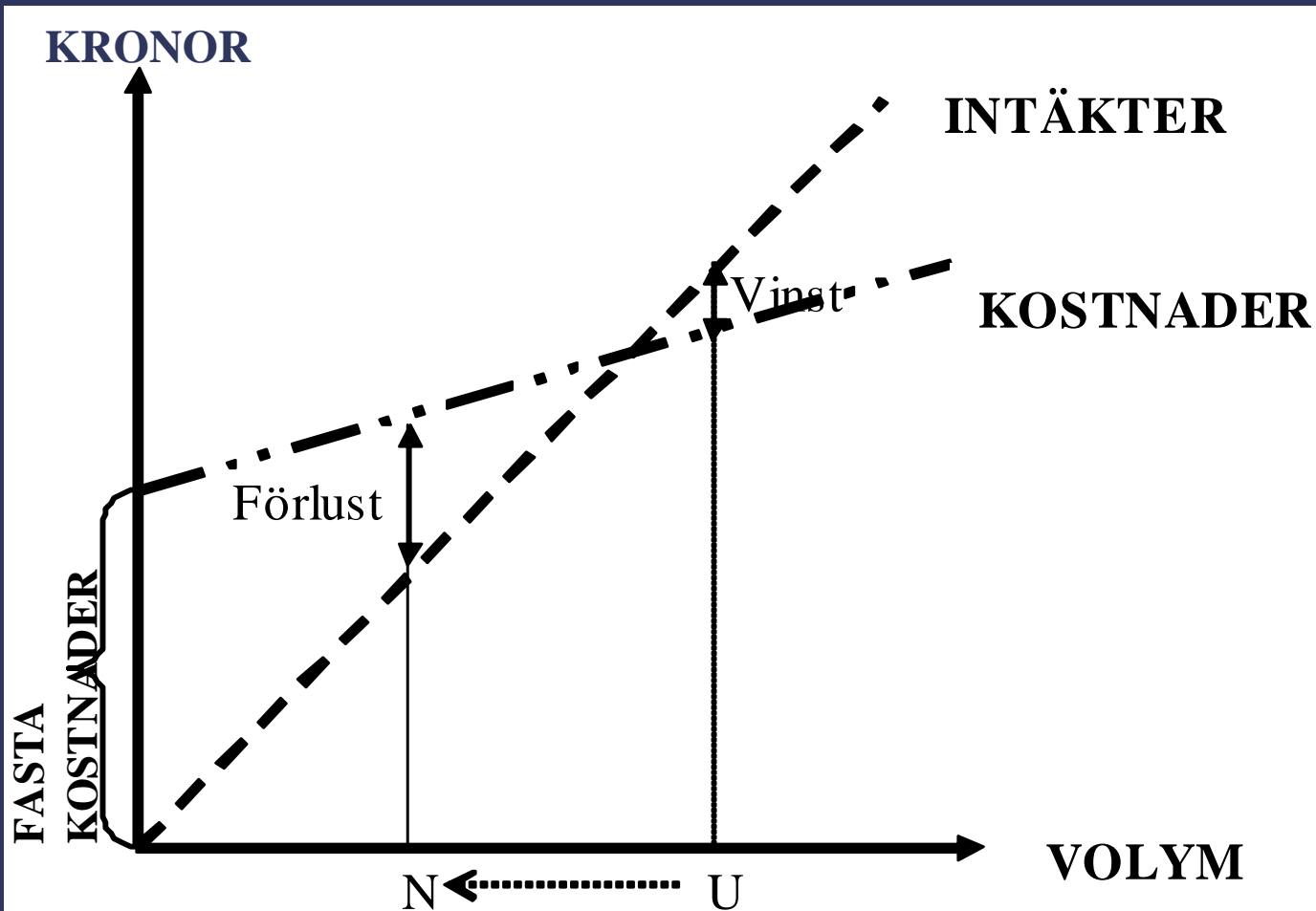
→ Vikande marknad

→ Behov av markant förändrad produkt

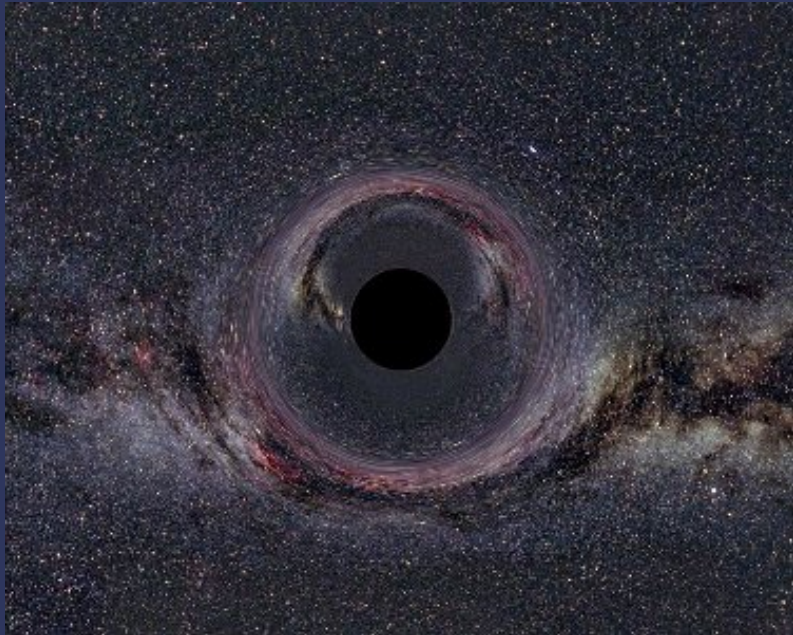
→ Stora fasta kostnader

→ Omställningstid

Minskad efterfrågan – Fasta kostnader

Svarta hål och vita moln – är försvaret kostnadseffektivt?

”Ekonomi-paradoxen”

Framtid

Närtid

PLANERING

GENOMFÖRANDE

Ekonomiska värderingar
och analyser
otillräckliga.

Kortsiktigt
anslagssparande
styr väldigt mycket.

Fokus: ”Produkten”

”Resurserna”

Produktion av resurser – enkla formler

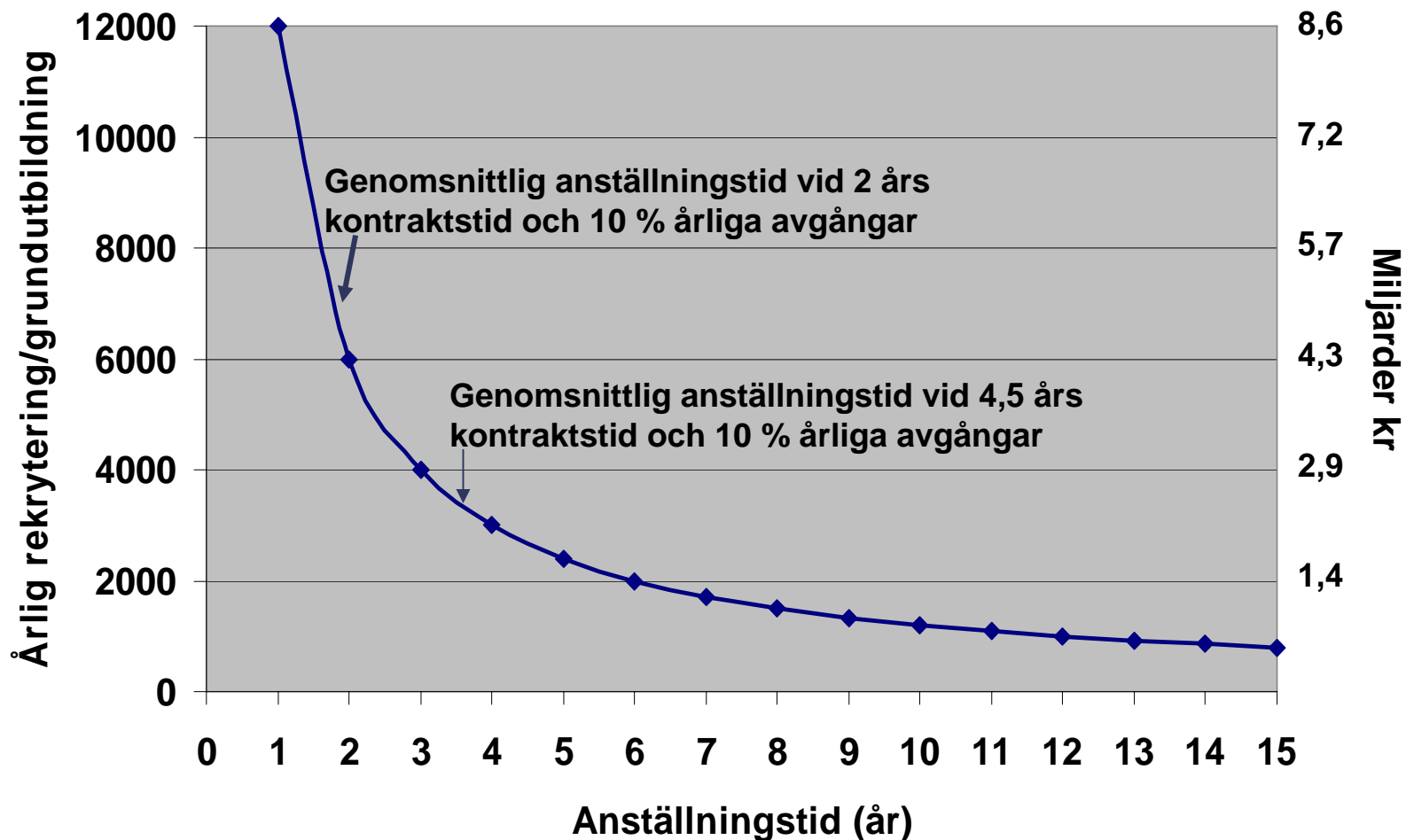
$$\uparrow \text{Årskostnad (avskrivning)} = \frac{\text{Investering}}{\text{Nyttjandeår}} \downarrow$$

$$\text{Styckkostnad} = \frac{\text{Fast kostnad}}{\text{Antal}} + \frac{\text{Rörlig kostnad}}{\text{Antal}}$$

$$\text{Effektivitet} = \frac{\text{Output (Nytta/Effekt)}}{\text{Input (resursförbrukning)}}$$

Anställningstid – effekt på rekryteringsbehov och kostnader

Rekrytering/utbildningskostnad vid olika anställningstider

Produktion av resurser – enkla formler

$$\uparrow \text{Årskostnad (avskrivning)} = \frac{\text{Investering}}{\text{Nyttjandeår}} \downarrow$$

$$\uparrow \text{Styckkostnad} = \frac{\text{Fast kostnad}}{\text{Antal}} + \frac{\text{Rörlig kostnad}}{\text{Antal}} \downarrow$$

$$\downarrow \text{Effektivitet} = \frac{\text{Output (Nytta/Effekt)}}{\text{Input (resursförbrukning)}} \uparrow$$

Försvarets verksamhetsidé

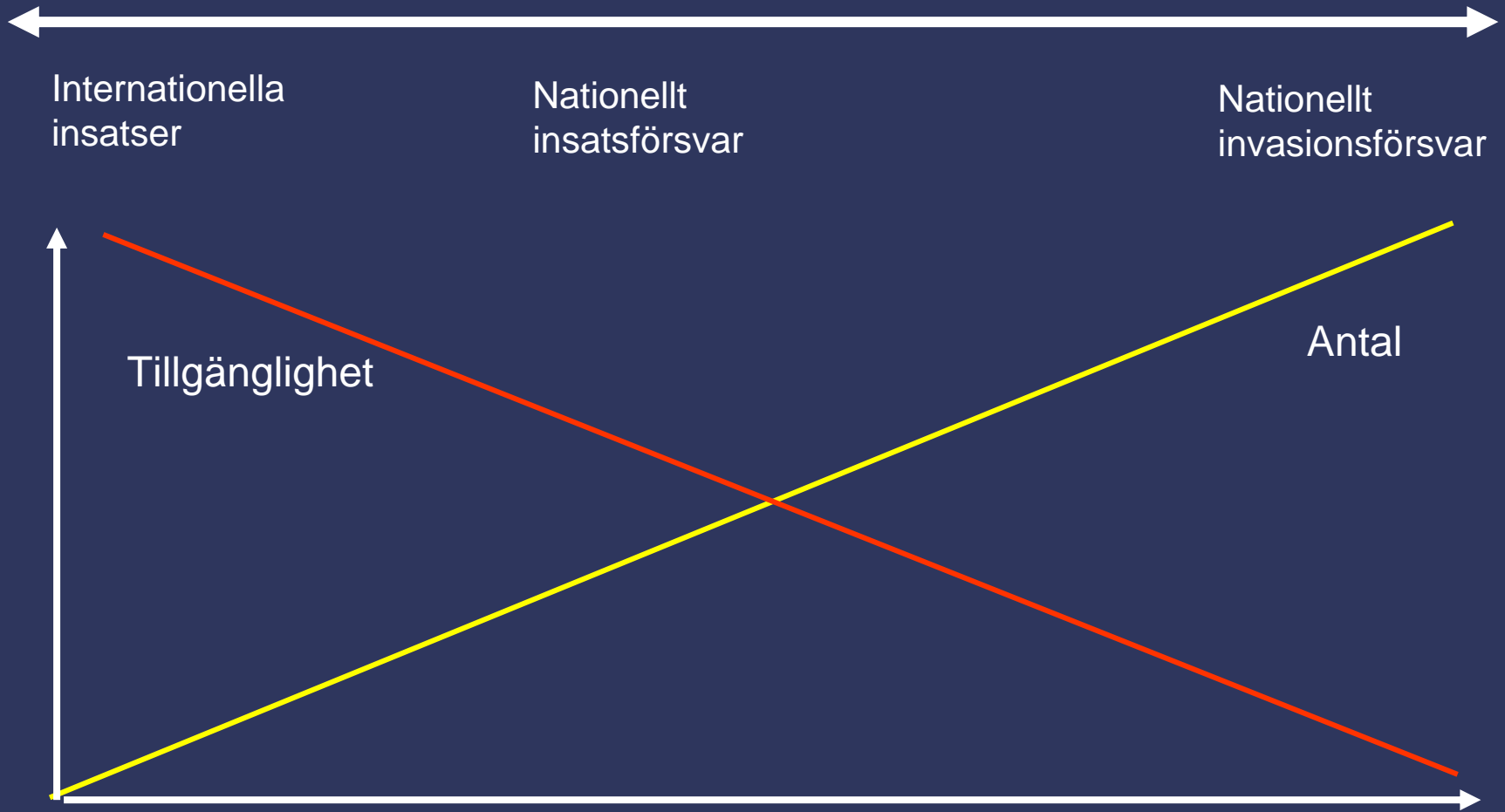
➤ Rapport 2003 –

”Försvaret saknar verksamhetsidé”

Vad har hänt sedan dess? ”Transformation”
men alltjämt otydligheter, tolkningar, målkonflikter

➤ Inriktningspropositionen – Kommer ? ? bli !!

Exempel på betydelse av verksamhetsidé

Betydelsen av verksamhetsidé/inriktning

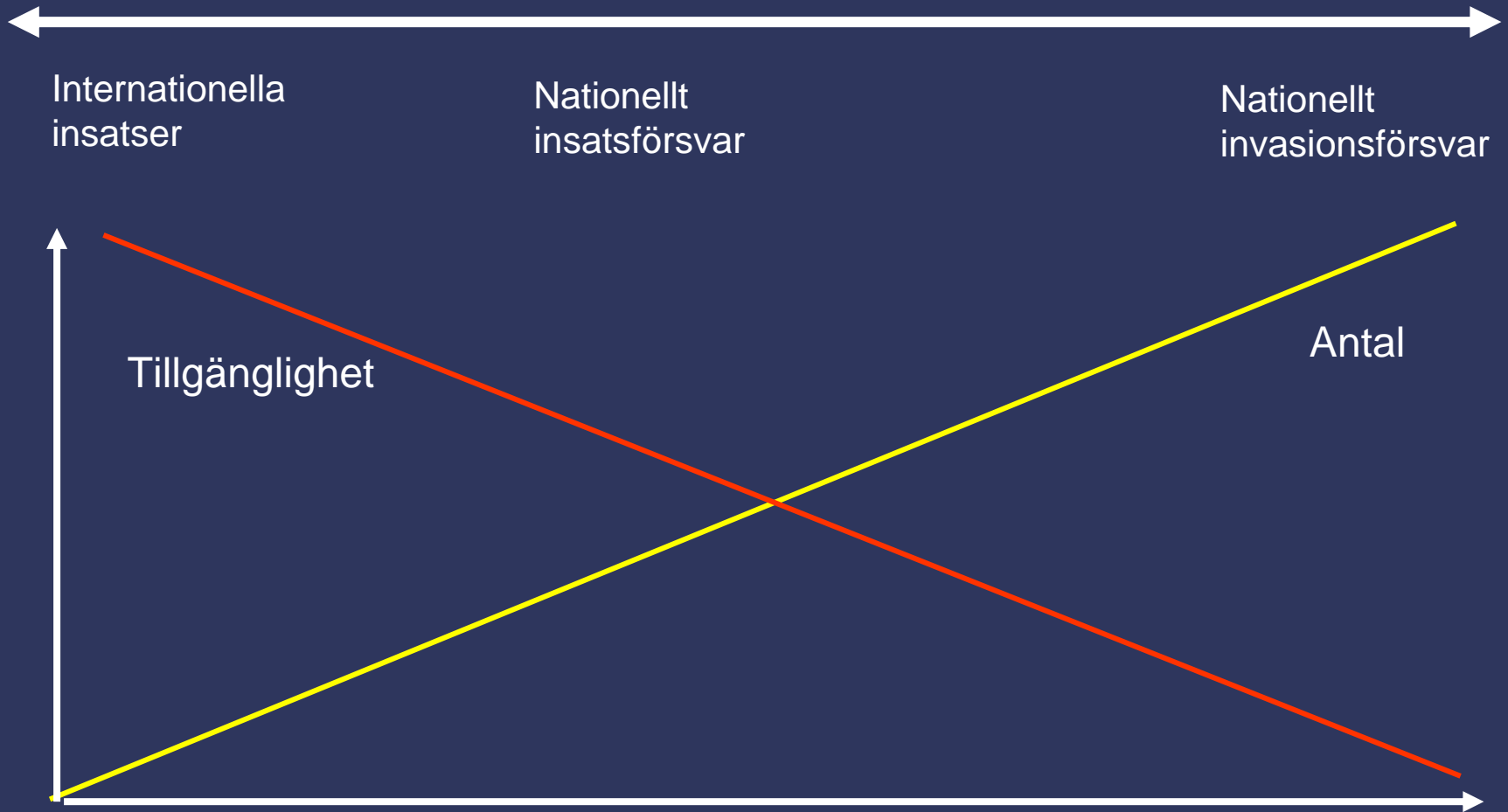
Beslutsområde:	Internationella insatser	Nationellt försvar
Storlek på försvarsorganisation	Försvarsorganisationen kan vara relativt liten men behöver vara tillräckligt stor för att kunna klara de internationella insatserna.	Försvarsorganisationen måste vara stor då den eventuellt ska kunna möta större väpnade angrepp.
Förmågebredd	Försvaret behöver inte ha alla förmågor utan förmågebredden kan hållas smalare .	Ett nationellt försvar byggt på alliansfrihet och neutralitet behöver vara självförsörjande på förmågor ock måste därför ha en bredd vad avser förmågor.
Beredskap på förband	Förbanden måste ha en relativt hög beredskap för att kunna möta uppkomna behov av insatser.	En stor del av förbandsmassan kan ha relativt låg beredskap för att vid behov kunna mobiliseras.
Personalförsörjning	Den militära personalen bör vara anställda soldater/sjömän och officerare.	En stor del av personalförsörjningen kan bygga på värnpliktiga som kan mobiliseras vid behov.
Materieförsörjning	Materielen bör vara internationellt interoperabel och ska klara skiftande klimat och terräng . De internationella insatserna behöver i mindre utsträckning de större vapensystemen. Materielsamarbete istället för egen utveckling.	Svensk profil. Materielen ska fungera i svenskt klimat, svensk terräng och Östersjön med dess speciella krav. De större vapensystemen är viktiga . De specifika svenska kraven medför ibland egenutveckling .

Typ av förband

Huvudsakligen efterfrågas ”infanteri” – ”**boots on the ground**”. Tyngre markförband, **stridsflyg och ubåtar efterfrågas sällan**.

Alla typer av förband behövs för förmågebredden. **Stridsflyg, ubåtar, korvetter viktiga** för att kunna skydda Sverige från intrång.

Exempel på betydelse av verksamhetsidé

Försvarets anslagstilldelning

- ❖ FOI har studerat anslagsutvecklingen 1999 – 2009
- ❖ Rapport på g.....slutfas i skrivandet
- ❖ Köpkraftsminskning på upp till 12 Mdr.kr i per år ⇒ 51 Mdr.kr (2009)
- ❖ ”Teknisk kostnadsglidning”, lågt räknat ca 4 Mdr.kr per år ⇒ 55 Mdr.kr (2009)
- ❖ Betydligt reducerade ekonomiska förutsättningar

Sammanfattande problembild

- Vikande marknad/behov av ny produkt men stora fasta kostnader
- Bristande avvägning mellan prestanda/ambition och ekonomi
- Brist på tydlig inriktning , ”verksamhetsidé”
- Korta avskrivningstider
- Minskande volymer ⇒ högre styckkostnader
- Olika särintressen har bevakat produktionsresurserna snarare än produkten
- Kraftigt minskat ekonomiskt utrymme
- Politiska begränsningar i handlingsfriheten rörande förbandsproduktionen

Ekonomisk kris – so what?

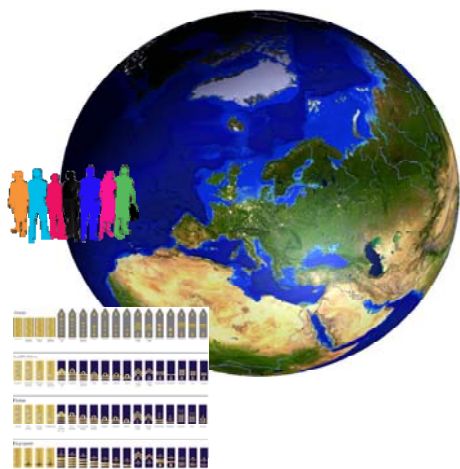
**Märten Holmberg, 29,
musiker, Stockholm:**

– Jag har haft en egen finanskras i hela mitt liv så det känns bra att världen äntligen kommer i kapp. Nu kommer alla att få det lika ruttet som jag.

Urval av rapporter

Personal och förbandsverksamhet - internationella jämförelser

PETER NORDLUND, HELGE LÖFSTEDT, BERNT ÖSTRÖM

FOI-R-2453-SE

FOI
TOTALFÖRSVARETS
FORSKNINGSINSTITUT

FOI-R-2241-SE
Avd. Försvarsanalys

Verksamhetslogik i förbandsproduktionen

1 eller "Så blir förbandet till"

2

3

4

Peter Nordlund
Leif Hedberg
Helge Löfstedt

ATT STYRA FÖRSVARET

- balanserade styrkort och förbandsvärdering

Patrik Asplund
Alexandra Nordlander
Peter Nordlund

Personal och förbandsverksamhet – internationella jämförelser, FOI-R-2453-SE

Verksamhetslogik i förbandsproduktionen, FOI-R-2241-SE

Att styra försvaret, FOI-R-2452-SE

På g... bl.a "Försvarets anslags- och köpkraftsutveckling", FOI-R-2694-SE